

Het losse hoorn wordt weggeknipt. Toch kan een schaap na bekappen klauwproblemen krijgen.

Kreupel schaap

In najaar en winter zien we vaak meer kreupele schapen. De vochtige omgeving zorgt voor verweken van de opperhuid waardoor er beschadigingen kunnen ontstaan door doorns, steentjes of ander trauma.

TEKST: DRS. HERMAN AA (DIERENARTS IN DOESBURG), ILLUSTRATIE: ELS VAN DEN BERG

Ook als het hele koppel bekap is voor de dekperiode zien we na enige tijd wel eens een kreupel schaap in de wei. Als het om een enkel schaap gaat en dan ook vaak maar aan één klauwtje, denken we niet direct aan rotkreupel. Dit is meer een aantasting van beide klauwen, aan meerdere poten en bij 25 tot 70 procent van het koppel.

Wat veel voorkomt, is een acuut kreupel dier, aan één pootje. De lichtste vorm is het zwelklauwtje of modderpootje. Dat ontstaat na een verwonding door een doorn of spijker in de hoof. De bacteriën die daar een rol bij spelen, zijn *Fusobacterium necrophorum* en *Actinomyces pyogenes* die altijd wel in de omgeving van de schapen aanwezig zijn. De klauw is vaak rood en gezwollen tot boven de kroonrand, warm en erg gevoelig voor druk. Als er niets aan gedaan wordt, breekt het proces meestal door boven de kroonrand.

De behandeling bestaat uit het uitsnijden van de aangetaste plek waarachter zich etter vormt, dit door eerst netjes te bekappen en daarna het steekkanaal of de kneuzing van de zool op te zoeken. Als het al enkele dagen bestaat, is dit wat makkelijker te vinden dan bij acute gevallen. Na het af laten lopen van de etter en wat bloed treedt meestal snel herstel op. Als het proces al langer bestaat, is het aan te raden het dier ook enkele dagen antibiotica te geven. Bij een te late behandeling raken ook de diepere weefsels beschadigd en kunnen er voetabscessen ontstaan. Men spreekt dan van tussenklauw-paranarium. De

hele ondervoet is gezwollen, rood, warm en erg pijnlijk. Dit kan gepaard gaan met vernietiging van weefsels, en ook van gewrichten en pezen. Ook hier is er behoorlijke pusvorming. Deze schapen hebben eveneens snel antibiotica nodig. Als genezing uitblijft, is het beter het dier weg te doen of te laten inslapen.

Wat altijd verbetering geeft bij pootproblemen is de schapen naar een drogere weide brengen. Met een voetbad wordt de kans op deze problemen verkleind.

Verder komt een losse wand vaak voor. Dit is een opening tussen het ongevoelige hoorn en de gevoelige lederhuid in de witte lijn. Er hoopt zich aarde en vuil op in de gevormde pocket en dat geeft druk op de gevoelige wandlederhuid. Ook hier kan door het wegsnijden van alle losse hoorn snel weer een vermindering van de pijn en functioneel herstel van de klauw bereikt worden.

Als er rode korsten en woekeringen aan de kroonrand en in de tussenklauwspleet voorkomen, moet men ook denken aan ecthyma (zere bekjes) en strawberry footrot (*Dermatophilus congolensis*). Ecthyma geeft ook op de lippen wratten; *Dermatophilus congolensis* geeft aan meerdere voeten problemen en reageert op behandeling met antibiotica. Als laatste moeten we natuurlijk ook altijd denken aan mond- en klauwzeer. Raadpleeg bij twijfel altijd uw dierenarts als er veel dieren onverklaarbaar kreupel worden. <<